

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Вінницький державний педагогічний університет
імені Михайла Коцюбинського
Факультет дошкільної і початкової освіти
Кафедра дошкільної освіти

ДИПЛОМНА РОБОТА

з теми

**СЮЖЕТНО-РОЛЬОВА ГРА ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ БЕЗПЕЧНОЇ
ПОВЕДІНКИ У ДІТЕЙ СЕРЕДНЬОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ**

Студентки: 2 курсу МВД групи

Галузі знань: 01 Педагогічна освіта

Спеціальності: 012 Дошкільна освіта

Британської Людмили Миколаївни

Науковий керівник: професор, докт. пед. наук Крутій К.Л.

Національна шкала _____

Кількість балів: _____ Оцінка: _____ ECTS _____

Голова комісії _____

(підпис) (ініціали, прізвище)

Члени комісії _____

(підпис) (ініціали, прізвище)

_____

(підпис) (ініціали, прізвище)

_____

(підпис) (ініціали, прізвище)

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. ПРОБЛЕМА ФОРМУВАННЯ БЕЗПЕЧНОЇ ПОВЕДІНКИ В ДІТЕЙ СЕРЕДНЬОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ ЯК ОБ'ЄКТ НАУКОВОГО ПІЗНАННЯ.....	7
1.1. Проблема формування безпечної поведінки в дітей дошкільного віку в психолого-педагогічній літературі	7
1.2. Особливості формування безпечної поведінки в дітей середнього дошкільного віку	17
1.3. Запровадження сюжетно-рольової гри як засобу формування безпечної поведінки в дітей середнього дошкільного віку.....	27
РОЗДІЛ 2. ЗАПРОВАДЖЕННЯ СЮЖЕТНО-РОЛЬОВИХ ІГОР У ПРАКТИКУ ФОРМУВАННЯ БЕЗПЕЧНОЇ ПОВЕДІНКИ В ДІТЕЙ СЕРЕДНЬОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	36
2.1. Опис експериментального дослідження.....	36
2.2. Дослідження рівнів сформованості безпечної поведінки в дітей середнього дошкільного віку (за результатами констатувального експерименту).....	46
2.3. Обґрунтування педагогічних умов сформованості безпечної поведінки в дітей середнього дошкільного віку за допомогою сюжетно-рольових ігор	57
ВИСНОВКИ	70
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	75
ДОДАТКИ	81

ВСТУП

Створення безпечних умов для дітей завжди було і залишається провідним завданням системи освіти. Особливого значення набуває створення безпечних умов під військового стану. Високий рівень травматизму та загибелі дітей у різних надзвичайних ситуаціях обумовлюють виникнення потреби у переосмисленні положень та підходів щодо процесу формування безпечної поведінки дітей.

Дослідженню різноманітних аспектів формування безпечної поведінки дітей приділяли увагу як вітчизняні так і закордонні науковці: М. Галяпа, А. Гілен (A. Gielen), В. Ільєнко, Л. Карнаух, І. Княжева, Ю. Коноваленко, О. Лазаренко, О. Петрик, М. Пітон (M. Pitone), Д. Сліт (D. Sleet), Н. Трухан та інші. Безпечна поведінка є системою взаємопов'язаних дій і вчинків, що здійснюються суб'єктом під впливом факторів внутрішнього та зовнішнього середовища з метою забезпечення захищеності у всіх сферах повсякденного життя. Система дій щодо запобігання небезпечних ситуацій передбачає спостереження та контроль за станом довкілля, саморегуляцію власної поведінки з метою недопущення або усунення причин та передумов виникнення небезпеки, усвідомлену поведінку відповідно до ступеня небезпеки (ухилення, уникнення), застосування засобів захисту від небезпеки. Означена система дій має закріпитися у досвіді і стати надбанням кожної дитини.

Кожен заклад системи освіти прагне забезпечити для своїх вихованців якісну, універсальну освіту, сформувати високий рівень загальної культури, а також прищепити основи безпечної поведінки. Науковці (Л. Меленець, Л. Товкун, Е. Тонер (E. Towner), Е. Дюсвел (E. Dowswell), С. Джарвіс (S. Jarvis), В. Цигода та інші), які досліджують аспекти формування безпечної поведінки дітей дошкільного віку зазначають, що саме до п'яти років закладаються передумови для набуття такого досвіду. Тому дотримання правил безпечної поведінки має стати свідомою необхідністю кожного дошкільника. Проте

теоретичні аспекти щодо особливостей формування безпечної поведінки у дітей п'ятого року життя досліджено недостатньо.

Складові безпечної поведінки дітей дошкільного віку відображено у Базовому компоненті дошкільної освіти. Формуванню основ безпечної поведінки у дітей дошкільного віку також приділяється увага у комплексній освітній програмі для дітей раннього та передшкільного віку, де вказується на необхідність формування у вихованців культури здорового та безпечного способу життя. Культура здорового та безпечного способу життя не дається людині спочатку, а є результатом її навчання, виховання та саморозвитку. У формуванні основ безпечної поведінки особливо важливим є набуття дітьми дошкільного віку конкретних умінь та навичок, які можуть вироблятися у процесі ігрової діяльності.

У дошкільному віці ігрова діяльність є провідним типом діяльності. Домінантність гри визначається не кількістю часу, який дитина їй присвячує, а тим, що вона задовольняє її базові потреби. Різновидом ігор дітей п'ятого року життя є сюжетно-рольові ігри. Дослідженню особливостей та педагогічних можливостей застосування сюжетно-рольових ігор в освітньому процесі приділяли увагу такі вчені як М. Замелюк, К. Крутій, З.Кінгдон (Z. Kingdon), Дж. Рейнамо (J. Reunamo), К. Рубін (K. Rubin), К. Ватсон (K. Watson) та інші.

Дослідження бібліографічних джерел щодо застосування сюжетно-рольової гри у формуванні безпечної поведінки дітей середнього дошкільного віку підтверджує існування суперечностей між необхідністю у накопиченні дітьми середнього дошкільного віку досвіду безпечної поведінки та відсутністю науково обґрунтованих педагогічних умов організації даного процесу; між необхідністю набуття дітьми середнього дошкільного віку безпечної поведінки та недостатністю досліджень щодо застосування сюжетно-рольової гри як засобу її формування. Означені протиріччя та недостатність теоретичних й практичних досліджень щодо формування безпечної поведінки в дітей середнього дошкільного з допомогою сюжетно-рольової гри зумовили вибір

теми нашого дослідження **«Сюжетно-рольова гра як засіб формування безпечної поведінки у дітей середнього дошкільного віку».**

Мета дослідження полягає у теоретичному обґрунтуванні шляхів формування безпечної поведінки дітей середнього дошкільного віку за допомогою сюжетно-рольової гри.

Об'єкт дослідження – формування безпечної поведінки дітей дошкільного віку.

Предмет дослідження – формування безпечної поведінки у дітей середнього дошкільного віку шляхом запровадження сюжетно-рольової гри.

Відповідно до мети було визначено такі **завдання** дослідження:

- 1) проаналізувати проблему формування безпечної поведінки дітей середнього дошкільного віку у науковій літературі;
- 2) обґрунтувати запровадження сюжетно-рольових ігор у формуванні безпечної поведінки дітей середнього дошкільного віку;
- 3) здійснити діагностику рівнів сформованості безпечної поведінки дітей середнього дошкільного віку;
- 4) обґрунтувати педагогічні умови формування безпечної поведінки дітей середнього дошкільного віку за допомогою сюжетно-рольових ігор.

Методи дослідження: *теоретичні* – аналіз, синтез, систематизація, класифікація, порівняння, узагальнення (опрацювання теоретичних джерел із проблеми, опис процесу дослідження та узагальнення одержаних результатів) з метою систематизації теоретичних матеріалів з проблеми дослідження; *емпіричні* – опитування, тестування дітей середнього дошкільного віку, методи обробки та інтерпретація результатів дослідження.

Апробація результатів магістерської роботи відбулась на таких конференціях:

1. Бритавська Л. М. Застосування soft skills під час формування безпечної поведінки на вулиці у дітей середнього дошкільного віку / *Міжнародна науково-практична конференція «Розвиток гнучких умінь (soft*

skills) у процесі освітньої діяльності: вітчизняний та зарубіжний досвід» (16 лютого 2022 року). Глухів.

2. Бритавська Л. М. Сюжетно-рольова гра як засіб формування безпечної поведінки дітей дошкільного віку / Актуальні проблеми формування творчої особистості педагога в контексті наступності дошкільної та початкової освіти : збірник матеріалів III Міжнародної науково-практичної Інтернет-конференції (Вінниця, ВДПУ імені Михайла Коцюбинського, 6 липня 2022 р.) / за ред. О. А. Голюк; Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського, факультет дошкільної, початкової освіти та мистецтв імені Валентини Волошиної. Вінниця: ТОВ «Меркьюрі-Поділля», 2022. – Вип. 10. – (подано до друку) С. 405-408.

Експериментальна база дослідження: дослідницько-експериментальна робота проводилась на базі Комунального закладу «Дошкільний навчальний заклад № 17 Вінницької міської ради» міста Вінниця. Дослідженням було охоплено 41 дитину середнього дошкільного віку.

Структура роботи: дипломна робота складається зі вступу, двох розділів, висновків, списку використаних джерел (63 джерела). Загальний обсяг роботи становить 74 сторінки, 1 додаток загальним обсягом 1 сторінка.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Базовий компонент дошкільної освіти (Державний стандарт дошкільної освіти) / Наказ МОН України від 12.01.2021 № 33 «Про затвердження Базового компонента дошкільної освіти (Державного стандарту дошкільної освіти) нова редакція». URL: <https://mon.gov.ua/ua/news/novij-bazovij-komponent-doshkilnoyi-osviti-zabezpechit-pidvishennya-yiyi-yakosti-ta-vidpovidnist-mizhnarodnim-standartam-sergij-shkarlet>
2. Буздуган О. А., Шалар І. О. Виховання безпечної поведінки дітей передшкільного віку у соціальному середовищі. Інновації в професійній діяльності педагога: проблеми, теорія, практика: матеріали міжнар. наук.-практ. конф., м. Одеса, 17-18 жов. 2019. Одеса: Видавець Букаєв Вадим Вікторович, 2019. С. 15-18.
3. Богданович Л. «Особиста безпека вдома»: (бесіда з дітьми). *Безпека життєдіяльності*. 2019. № 6. С. 28.
4. Богуш А. М. Безпека дитини в докільці. Дошкільне виховання. 2013. № 4. С. 4-6.
5. Бунда Т. Правила дорожнього руху: цікаво і корисно. Палітра педагога. 2011. № 5. С. 11-15.
6. Великий тлумачний словник сучасної української мови (з дод., допов. та CD) / Уклад. і гол. ред. В. Т. Бусел. Ірпінь: ВТФ «Перун», 2007. 1736 с.
7. Вишківська В.Б., Шикиринська О.В. Організація самостійної роботи майбутніх вихователів ЗДО в умовах дистанційного навчання // Scientific Collection «InterConf», (32):with the Proceedings of the 7th International Scientific and Practical Conference «Scientific Research in XXI Century» (October 16-18, 2020) in Ottawa, Canada. Kyiv: SPC InterConf, 2020. p.41-45.
8. Галяпа М. Безпека дошкільників – турбота дорослих. Вихователь-методист закладу дошкільної освіти. 2009. № 2. С. 15-17.
9. Гончаренко С. У. Український педагогічний словник Український педагогічний словник. Київ: Либідь, 1997. 374 с.
11. Демченко О.П., Казьмірчук Н.С., Жовнич О.В., Стахова І.А. Підготовка студентів до використання театралізованої діяльності для розвитку у

дітей soft skills: європейський контекст. *Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання у підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми: збірник наукових праць*. Вінниця: ТОВ «Друк плюс», 2022. Вип. 64. 277с. С. 181-193.

12. Демченко О.П., Лазаренко Н.І., Любчак Л.В. Інформаційно-комунікаційні технології у підготовці майбутніх педагогів до роботи з обдарованими дітьми. *Інформаційні технології і засоби навчання*. 2021. Том 86. №6. С.123-143. URL: <http://surl.li/dehbz>

13. Дідук І. А. Взаємини між дітьми в сім'ї як чинник їх психосоціального розвитку: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. психол. наук : спец. 19.00.07 «Педагогічна і вікова психологія». Київ: Либідь, 2001. 17 с. Дорожня безпека для дітей дошкільного віку (3–6 років) / авт. кол.:Б. Карауланов. Київ: Аванті, 2007. 63 с.

14. Дуднікова І. І. Екологія і безпека життєдіяльності: термінологічний словник – довідник. Київ: Вища школа, 2005. 257 с.

15. Дуткевич Т. В. Дитяча психологія. Київ: КНТ, 2020. 268 с.

16. Жарченко Г. Плануємо роботу з безпеки дошкільнят. *Дошкільне виховання*. 2013. № 4. С. 22-25.

17. Заплатинський В. М. Полімовний тлумачний словник з безпеки: підручник. Київ: Центр учбової літератури, 2009. 120 с.

18. Ільєнко В. Створення безпечного природного середовища в дошкільних навчальних закладах – одна з умов забезпечення повноцінного розвитку дитини. *Дитячий садок*. 2010. № 3. С. 1-8.

19. Калашник В. Дитина і дорожній рух. *Вихователь-методист дошкільного закладу* 2009. № 5. С. 34-39.

20. Карнаух Л. П. Виховання безпечної поведінки дітей дошкільного віку в соціальному середовищі: автореф. дис. канд. пед. наук: 13.00.08. Київ, 2010. 21 с.

21. Княжева І. А., Коноваленко Ю. В. Формування безпечної поведінки дітей як соціально-педагогічна проблема. *Academic reserch in vultidisciplinary innovation: XI International Scientific and Practical Conference*. 2020. С. 275-277.

22. Корж І. Ф. Безпека: методологічні підходи до поняття. *Jurnalul juridic national: teorie și practică*. 2019. 4(38), p. 68-72.
23. Костюк М. Формування особистості безпечного типу поведінки *Zrównoważony rozwój - Debiut naukowy 2011 redakcja naukowa Teresa Jemczura, Henryk Kretek*. Racibórz, 2012. С. 269-276.
24. Кравченко О. Дружимо з безпекою: освітній проект для старших дошкільнят. *Палітра педагога*. 2013. № 3. С. 10-15.
25. Крутій К. Л., Деснова І. С., Замелюк М. І. Дефініція «Гра як провідний тип діяльності дошкільника»: аналіз підходів. *Академічні студії*. Серія педагогіка, 2(4), 84-91. <https://doi.org/10.52726/as.pedagogy/2021.4.2.13> Крутій К. Л., Деснова І. С. Ігрова діяльність, дитяче експериментування та STREAM – пріоритетні напрями дошкільної освіти в Україні та світі. *Дошкільне виховання*. № 5. 2022. С. 4-10 <https://journals.ua/reader/35359.html?list=2>
26. Макаренко Л. В., Щербакова К. Й. Формування навичок безпеки життя в контексті самореалізації особистості дошкільника. *Педагогічний дискурс*. Вип. 13. С. 414–418.
27. Меленець Л. І. Безпека дитини: компетентнісний підхід. *Палітра педагога*. 2019. (2), 3-7.
28. Машовець М. А. Теоретичні засади формування готовності до педагогічної взаємодії з батьками у майбутніх вихователів. *Збірник наукових праць Бердянського державного педагогічного університету (Педагогічні науки)*. № 2. Бердянськ: БДПУ. 2005. С. 148-153.
29. Новий тлумачний словник української: мови у чотирьох томах. Том 1./ Укл. В. В. Яременко, О. М. Сліпущко. Київ: Аконіт, 2005. 910 с.
30. Лазаренко О. А., & Веретенко, Т. Г. Формування безпечної поведінки в інтернет-мережі. *Здобутки та досягнення прикладних та фундаментальних наук XXI століття» (Черкаси, 7 серпня 2020 рік)*. Черкаси: МЦНД, С. 26-34.
31. Лоза О. Б. Особиста безпека дитини: навч. посіб. для педагогів та батьків, діти яких навч. за програмою «Захист життя та здоров'я дітей, норми поведінки в надзвичайних ситуаціях». Суми: Університетська книга, 2018. 383 с.
32. Матвієнко С. І., Дорош А. М. Безпечна поведінка дошкільника у побуті як

один із аспектів його соціалізації. *Сучасні виклики і актуальні проблеми науки, освіти та виробництва: міжгалузеві диспути. Педагогічні науки*. 2020. Вип. 6. С. 110-116.

33. Павелків Р. В., Цигипало О. П. *Дитяча психологія: навч. посіб.* Київ: Академвидав, 2015. 432 с.
34. Петрик О., Трухан Н. *Формування безпечної поведінки у дітей та підлітків, причини та шляхи вирішення проблем*. Київ: Книгоноша, 2021. 301 с. Репік І. А., Тимовський О. А. *Дитина у світі дорожнього руху. Програма з формування основ безпечної поведінки дітей дошкільного віку під час дорожнього руху*. Тернопіль: Мандрівець, 2016. 132 с.
35. Савчин М., Василенко Л. *Вікова психологія*. Київ: Академія, 2021. 368 с.
36. *Словник навчально-педагогічних понять і термінів: методичний посібник* / Укл. ЛП Вовк, ГД Панченко, ОС Падалка, та ін. К.: Вид-во НПУ імені МП Драгоманова. 2001. 83 с.
37. *Стежинки у Всесвіт: комплексна освітня програма для дітей раннього та передшкільного віку* / автор. колектив; наук. керівник К. Л. Крутий. Запоріжжя: ТОВ «ЛППС» ЛТД, 2020. 244 с.
38. Тітов І. Г. *Психологічні особливості суб'єктності дитини дошкільного віку. Психологія і особистість*. 2016. 2 (1). С. 43-52.
39. Тимовський О. А. *«Дитина у світі дорожнього руху»: програма з формування основ безпечної поведінки дітей дошкільного віку під час дорожнього руху*. Тернопіль: Мандрівець, 2016. 132 с.
40. Товкун Л. П. *Потреба знань щодо безпеки у дітей дошкільного віку. Вітчизняна наука на зламі епох: проблеми та перспективи розвитку (Матеріали XXI Всеукраїнської науково-практичної Інтернет- конференції)*. Переяслав-Хмельницький, 2016. Вип. 21. С. 119-120.
41. Фасолько Т. С. *Виховання відповідальної поведінки у дітей дошкільного віку* : дис. ... канд. пед. наук : 13. 00. 08. Рівне, 2009. 209 с.
42. Федорова М. А. *Сюжетно-рольова гра як засіб виховання моральних цінностей дошкільника. Збірник наукових праць «Сталий розвиток: проблеми та перспективи»* / за заг. ред. О. А. Дубасенюк.

Житомир: Полісся, 2015. С. 164-170.

43. Цигода В. Використання різних методів та прийомів у формуванні практичних навичок з безпеки життєдіяльності у дітей дошкільного віку життя. *Психолого-педагогічні проблеми сільської школи*. 2017. № 56. С. 130-135.

44. Черних О. О. Соціально-педагогічний супровід формування безпечної поведінки дітей в інтернеті: автореф. дис. канд. пед. наук : 13.00.05. Словянськ, 2018. 23 с.

45. Шапар В. Б. Психологічний тлумачний словник. Харків: Прапор, 2004. 640 с.

46. Штаюрет А. М., Котляревський Я. В. Сутність поняття безпека та взаємопов'язаних з нею категорій. *Наукові записки Української академії друкарства*. 2010. № 2. С. 75-83.

47. Шикиринська О. Технологія Web-quest у формуванні професійної компетентності майбутнього вихователя ЗДО // Актуальні проблеми формування творчої особистості педагога в контексті наступності дошкільної та початкової освіти : збірник матеріалів V Міжнародної науково-практичної Інтернет-конференції (Вінниця, ВДПУ імені Михайла Коцюбинського, 22-23 квітня 2021 р.) / за ред. О.А.Голюк ; Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського, факультет дошкільної і початкової освіти імені Валентини Волошиної. Вінниця: ТОВ «Меркьюрі-Поділля, 2021. Вип. 10. с.330-333.

48. Brewin, M., & Coggan, C. Evaluation of the Ngati Porou community injury prevention project. *Ethnicity & Health*. 2004. 9(1). 5-15.

49. Deb S. Introduction-Child Safety, Welfare, and Well-Being: issues and challenges. 2022. https://doi.org/10.1007/978-981-16-9820-0_1

50. Eager, D., & Hayati, H. Additional Injury Prevention Criteria for Impact Attenuation Surfacing Within Children's Playgrounds. *ASCE-ASME J Risk and Uncert in Engrg Sys Part B Mech Engrg*. 2019. 5(1). <https://doi.org/10.1115/1.4039999>

51. Gielen, A. C., & Sleet, D. Application of behavior-change theories and methods to injury prevention. *Epidemiologic reviews*. 2003. 25(1). 65-76.

52. Kemp, A., Gibbs, N., Vafidis, G., & Sibert, J. Safe Child Penarth: experience with a Safe Community strategy for preventing injuries to children. *Injury Prevention*. 2008. 4(1). 63-68.
53. Kingdon Z. Young children as beings, becomings, having beens: an integrated approach to role-play. *International journal of early years education*. 2018. Vol. 26. 54-69.
54. Kingdon Z. *A Vygotskian Analysis of Children's Play Behaviours*. London. Routledge 2020. p. 180.
55. Kruty K. L., Holiuk O. A., Desnova I. S., Rodiuk N. Biliska O. Pakhalchuk N. Blashkova O. Dysontogenesis and reduction of childrens game: analysis, consequences, ways to solve problems / Society. Integration. Education Proceedings of the International Scientific Conference 2022. Volume 1, p. 415-425 <http://journals.rta.lv/index.php/SIE/article/view/6827/5704>
56. Laraque D., Barlow B., Durkin M. & Heagarty M. Injury prevention in an urban setting: challenges and successes. *Bulletin of the New York Academy of Medicine*. 2005. 72(1). 16-32.
57. Liller K. D. *Injury prevention for children and adolescents: Research, practice, and advocacy*. American Public Health Association. 2006. p. 345.
58. Mace, S. E., Gerardi, M. J., Dietrich, A. M., Knazik, S. R., Mulligan- Smith, D., Sweeney R. L., Warden C. R. Injury prevention and control in children. *Annals of emergency medicine*, 2001. 38(4), 405-414.
59. Meacham S. Preschool teachers' language use during dramatic play. *European early childhood education research journal*. 2013. Vol. 21. p. 78-94 <https://doi.org/10.1080/1350293X.2013.789196>
60. Olsen H., Hudson, S. D., & Thompson D. Strategies for playground injury prevention: an overview of a playground project. *American Journal of Health Education*. 2010. 41(3). 187-192.
61. Pitone M. L., Attia M. W. Patterns of Injury Associated With Routine Childhood Falls. *Pediatr. Emerg. Care*. 2006. 22 (7). p. 470-474.
62. Pressley J. C., & Barlow B. Preventing injury and injury-related disability in children and adolescents. In *Seminars in pediatric surgery*. 2004. Vol.

13, No. 2, p.133-140.

63. Reunamo J. Wu R. Lin C. Perceiving change in role play. *European Early childhood education research journal*. 2013. Vol. 21. p. 14-27.

64. Rubin K. H., Watson K. S., & Jambor T. W. Free-Play Behaviors in Preschool and Kindergarten Children. *Child Development*, 2008. 49(2). 534–536. <https://doi.org/10.2307/1128725>

65. Sue R., and Evans J. Rethinking role play in the reception class.

Educational Research. 2007. 49.2. p. 153-167.

66. Towner E., Dowswell T., & Jarvis S. Updating the evidence. A systematic review of what works in preventing childhood unintentional injuries: Part 2. *Injury Prevention*. 2001. 7(3). 249-253.

67. Demchenko, O., Bondar, Y., Shykyrynska, O., Komarivska, N., Lyubchak, L., Stakhova, I., & Dabizha, L. (2022). Development of youth's creative abilities schoolchildren by BYOD technology. SOCIETY. INTEGRATION. EDUCATION. Proceedings of the International Scientific Conference May 27th-28th, (I volume)

68. Shykyrynska O. Creating interactive presentations at Genial.ly: methodological aspect // Sustainable Development: Modern Theories and Best Practices : Materials of the Monthly International Scientific and Practical Conference / Gen. Edit. Olha Prokopenko, Tallinn: Teadmus OÜ, 2021. p.31-32.

69. Karuk I., Kolesnik K., Kryvosheya T., Prysiazhniuk L., Shykyrynska O. Organization of group activities of older preschool children in the process of experimenting. *Society. Integration. Education*. Proceedings of the International Scientific Conference, May 28 th - 29th. Rezekne, 2021. Vol. II. P. 729-743.